

48 ár til skips

Við hvalakókara í Suðuríshavinum. Á land í Kap Hatteras. Bjargaður av brennandi skipi. Bumbaður undir krígunum. Í bjargingarlínu av íslenskum trolara – og tó dámar honum ikki luktin í Fuglafirði. Hann heldur ikki, at fuglfirðingar eru erkvisni

Theodor Johannesen úr Fuglafirði, sum í gjár rundaði tey sjeyti, greiðir her frá einum parti av tí, sum honum hevur verið fyrri í sínum 48 árum á sjónum, í samrøðu við SOSIALIN

Øll tey fyrstu árin Theodor var til skips, var hann við deyðsiglara. Fyrsti túrun var í 1923, og var hann øll árin við sama skipi. »Guide Me« úr Fuglafirði. Seinri var Theodor aftur við sama skipi, og minnst hann serliga ta ferðina, tá Emanuel og Laura gingu burtur. Theodor greiðir frá:

Vit komu heim, og tey vóru á veg til fiskiskap. Vit áttu at verið nærhendis teimum, har tey gingu burtur. Hetta var millum Ísland og Føroyar — kanska nærri Íslandi. Veðrið var av tí allar ringasta. Hetta var í 1932.

Í 1928 fór Theodor út at sigla. Fyrsti báturin, hann var við, var Rita Mærsk, og serliga varð siglt millum lond í norður Europa.

Triggjar vikur í ísnum

— Fyrsti túrun gekk til Leningrad og lastaðu vit timbur til Onglands. Á veg úr Leningrad komu vit at liggja triggjar vikur fastir í ísnum í Oyrasundi. Vit áttu at liggja nakað beint uttan fyrri Key-

mannahavn. Einaferð minnst eg, at gamla Tjaldrið kom framvið. Langt um leingi komu so isbrótarin, og tá tók hann fleiri skip út við, sum høvdu ligið fæst í ísnum. Eg fór so av aftur hesum bátinum móti sumri, og fór tá við øðrum báti.

Rendu á land

Við tí bátinum fóru vit so skjótt yvir til Amerika. Har sigldu vit við sukri millum New York og Cuba. Av og á fóru vit inn aðrastaðir. Til dømis minnst eg einaferð at hava hildið jól í Florida.

Einaferð, vit komu út aftur av Florida, sigldu vit uppá Kap Hatteras. Hetta var ein kappi, sum er 300 fjórðingar sunnan fyrri Nor Folk. Vit komu ov nær, men tí betur var av allar besta veðri. Um so ikki var, komu vit ongantíð avaftur í heilum líki. Fóturin til róðrið brotnaði soleiðis at róðrið fór inn undir skrávuna, men komu vit tó avaftur við egnari hjál. Hetta hendi ein fríggjadag, og lógu vit líka til sunnudag, tá ein sleipibátur kom okkum til

hjálp. Vit høvdu hvørki radio ella nakað annað, men tibetur høvdu tey sæð okkum inni frá landi. Vit vórðu so sleipaðir til Nor Folk, skipið varð fyrbils umvælt. Eftir hetta varð farið til New York, har vit fóru í dokk, har vit lógu umleið ein mánað.

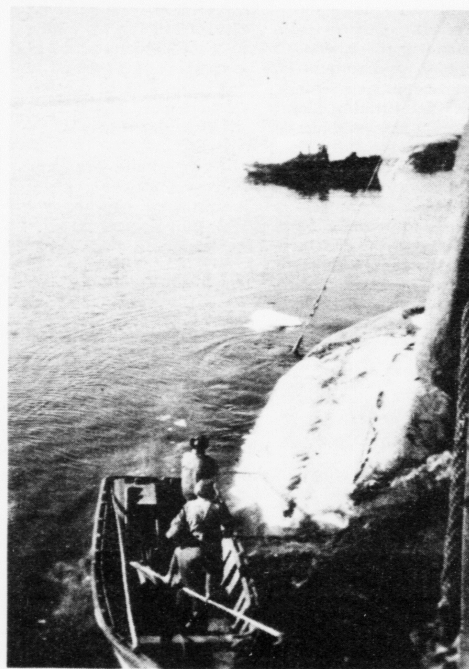
Kap Hatteras

Tað var vanligt at donsku bátarnir skiftu bókur í millum sín, og bar ikki vandari á, at fyrsta bók eg sá eftir henda tilburði, var ein frásøgn um, hvussu vandamikið tað var at sigla á leiðini við Kap Hatteras. Eg kundi ikki annað enn geva tí, sum bókin hevði skrivað, rætt í øllum, hann skrivaði.

Tá skipið varð umvælt fóru vit aftur at sigla. Vit vóru tá time-chartaðir, og hevur hetta verið um tað mundið, tá hin stóra kreppan var í Amerika. Tíðirnar gjerdust ógvuliga ringar, og ógvuliga torført var hjá okkum at fáa nakran farm. Eg minnst, at vit tá lógu eina viku uttanfyri Santiago, saman við einum norskum báti, og biðaðu eftir nærri boðum. Endiliga eydnaðist tað okkum at fáa hendur á eini last av sukri frá Cuba og yvir til London.

Bumbaður

Síðani 1932 var Theodor

Menn flensa, meðan hvalurin liggur uppá síðuna av hvalakóranum

við ymskum føroyskum skipum.

Hann sigldi øll kriggsárin. Einaferð vórðu teir bumbaðir. Hann greiðir soleiðis frá tilburðinum:

Einaferð fóru vit úr Onglandi við Norðbúgvannum. Stella Argus fylgdi við okkum. Tá vit vóru komnir nakað úr landi kom ein flúgvári eftir okkum. Teir kastaðu bumbur og skutu eftir okkum. Ein av bumbunum kom so mikið nær skipinum, at alt skalv, men einki serligt hendi kortini.

Tað var tíðliga um kvøldið og eg sá flúgváarnar. Hetta var í 1940, og fóru vit á veg heim til Føroya. Vit høvdu verið í Fleetwood og selt.

Annars merkti eg ikki nógv til kriggið. Sjálvandi sóu vit flúgvárar og kavnabátar, men tað hendi okkum einki. Einaferð seinri kom ein flúgvári eftir okkum. Vit ivaðust ikki í, at hann fór at skjóta eftir

eingin feroyingur á brúnni, tá stoyturin hendi.

Theodor var trý ár við íslenskum skipum og var so í 11 ár við Ólavi Halga. Síðani hann slepti sjónum, hevur hann tikist við ymiskt á landi, og hesi seinastu árin á trolvirkinum.

Við hvalakókara

— Í 1930 var eg í Keymannahavn, og har fekk eg tjans við einum hvalakókara. Hetta var heilt av tilvild. Eg hitti ein annan feroying har niðri, sum spurdi meg, um eg hevði hug at royna ein túr við einum hvalakókara suðuri í Íshavinum. Tað helt eg vera vert at royna, og við tí skiltust vit.

Tá eg so ein dagin siti á Sjómansheiminum, ringir reiðari hjá A. P. Møller, og biður meg koma. Eg fekk tá boð um at fara til Sandefjord, har bátarnir lógu. Eg hugsi, at A. P. Møller og Anders Jari í Sandefjord høvdu eitt vist samarbeiði, tí báturin sigldi undir donskum flaggi. Báturin kallaðist Fraternitas, og hugsi eg, at hetta er einasti hvalakókari, sum hevur siglt undir donskum flaggi.

2. august varð so hildið avstað, og gekk leiðin fyrst til Curaçao, har vit skuldu bunkra. Hagani gekk leiðin til Cape Town í Suðurafríka. Allan vegin fylgdu vit við fimm smærri hvalabátum. Í Cape Town varð seinasta útgerðin tikin.

Í hvalakóranum vóru 158 mans, og saman við teimum á hvalabátunum, vóru vit 208 mans.

Tá eg kom umborð minnst eg, at eg spurdi, um vit fingi klæðir. Jú hetta varð játtað, og so var. Eg fekk alt umborð har, uttan spiritus og konufólk.

Arbeidsloysi

Hesa tíðina var arbeidsloysið ógvuliga stórt. Vit vóru nærum komnir uppá pláss, tá vit vórðu varir við tveir mans, sum hev-

Hvalabátur kemur við fongi